

Ani s vedomosťami z matematiky nemôžeme byť všetci podpriemerní

(úvaha nad publikáciou G.M.Ziegler: *Matematika vám to spočíta* (Příběhy královny věd), Praha, Knižní klub v edici Universum, 2011)

„Pod pojmom *matematika* sa skrývajú veľmi rozdielne témy. Matematika ako učebný predmet v škole, matematika, ktorá nám pomáha v bežnom živote, matematika ako umenie a kultúrne dielo, matematika ako neodmysliteľný základ prírodných a technických vied a matematika ako odbor výskumu. To už je päť veľmi rozličných matematík. Keď sa povie, že *matematika je ťažká*, určite to platí pre vedu, pre matematiku ako kultúrne dielo je to ale nepodstatné. Keď tvrdím, že *matiku vie každý (a každá)* dotýka sa to školského učiva a matematiky v bežnom živote, nie však náhľadov do výskumu.“ Takto vysvetľuje reči o matematike nemecký prof. Günter M. Ziegler (1963) v knižke s názvom *Matematika vám to spočíta* (Příběhy královny věd). Autor si dal úlohu ukázať nám, že matematika nás sprevádza od prvého zaviazania šnúrok až po umelý kolenný kĺb. V desiatich kapitolách ponúka odhalenie obrazu fascinujúceho a širokého matematického sveta.

Naznačme aspoň stručný kaleidoskop v knihe uvádzaných tém, nadpisov a stručných upútaviek: *Vedia včely počítať?*; *Objav nuly ako kultúrny medzník*; *Ťažkosti faktorizácie*; *Nekonečné množiny majú rôznu mohutnosť*; *Matematika ako stabilita večných právd*; *Náhodné čísla*; *Vzorce ako umenie*; *Existujú nepárne dokonalé čísla?*; *Geniálny Rus z Petrohradu*; *O chybách a dôkazoch*; *Legends o matematikoch*; *Zmiznutie A. Grothendiecka*; *Gian-Carlo Rota – provokatér v obleku*; *Matematika ako kľúčová technológia*; *Geometria ako úspešná mágia*. Optimizmus autora je nákazlivý: *Matematika je tak rozmanitá, že každý môže uplatniť svoj talent...*

Spomínaná publikácia je podnetným motivačným pokusom populárne upútať na matematickú kultúru ako civilizačnú nevyhnutnosť. Historické poznámky z dejín matematického myslenia sú poprekladané stručnými aktuálnymi informáciami o úspechoch i strádaniach moderných matematikov. Možno aj nadpis publikácie by mohol byť upozornením, že podcenenie základných logicko-matematických poznatkov sa nemusí ani v bežnom živote vyplatiť. To nech posúdia aj naši študenti na základných i stredných školách. Ich učiteľom počtov a merby pripájam odkaz autora spomínanej publikácie: *Objavovať súvislosti, výsledky a dôkazy alebo sa ich učiť od druhých je zdrojom okamžitov šťastia, z ktorých pijeme už celé tisícročia. A piť nikdy neprestaneme.* (Dušan Jedinák)

